

SAMHÄLLSGUIDE

Barn och ungdom

Habiliteringsverksamheten i Sörmland

LANDSTINGET
SÖRMLAND

Inledning

Detta är en kortfattad information och vägledning om olika bidrag och stödformer som finns att söka i samhället till barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Det finns lagar som beskriver vilken typ av insatser man har möjlighet att söka. De viktigaste lagarna är

HSL – Hälso- och sjukvårdslagen

LSS – Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

SoL – Socialtjänstlagen

AFL – Lagen om allmän försäkring

Sammanställningen är reviderad mars 2014. Den gör inte anspråk på att vara fullständig och vi reserverar oss för eventuella framtida förändringar.

Respektive myndighet kan ge mer information. Kuratorerna i Habiliteringsverksamheten kan hänvisa till rätt instans samt ge stöd i kontakter med olika myndigheter.

Hjälp till barn och unga

Alla mår dåligt ibland. Ibland fungerar inte livet som man vill. Det är vanligt med psykisk ohälsa. Mer än var fjärde person drabbas någon gång i livet av psykisk ohälsa som gör att de behöver stöd av andra.

På www.sagasormland.se hittar du uppgifter om vilka som arbetar med barn och ungdomars psykiska hälsa i Sörmland. Du kan läsa om olika verksamheter som finns och vart du kan vända sig och vilka olika orsaker som finns till att barn och unga mår dåligt.

Webbplatsen är framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting, Landstinget Sörmland och Eskilstuna, Flen, Gnesta, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Strängnäs, Trosa och Vingåkers kommuner. Syftet är att det ska vara lätt för barn, ungdomar och deras familjer att söka och få hjälp om de behöver det.

Akut hjälp

SOS Alarm

När man är i en nödsituation och behöver omedelbar hjälp. Polis, ambulans, brandkår, sjöräddning, fjällräddning, giftinformation, jourhavande läkare, flygräddning. Öppet dygnet runt.

Kontakt

Telefon: 112

Webbplats: www.sosalarm.se

Innehåll

Inledning.....	3
Hjälp till barn och unga	3
Akut hjälp	3
Innehåll	5
Lagar.....	7
Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).....	7
LSS- Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (1993:387)	7
SoL – Socialtjänstlagen (2001:243)	7
Landstinget Sörmland – Hälso & sjukvård	8
Sjukhus	8
Vårdcentral	8
Barn- och ungdomsmottagningen	9
Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken i Sörmland (BUP).....	10
Ungdomsmottagningen	10
Högkostnadsskydd	10
Hjälpmedelscentralen	11
Kostnadsfria blöjor	11
Bidrag till glasögon	11
Sjuk- och behandlingsresor	12
Patientnämnden	12
Sjukvårdsrådgivning.....	12
Landstingskatalog.....	13
Habiliteringsverksamheten i Sörmland	14
Habiliteringsverksamhetens barn- och ungdomsteam.....	14
Synmottagningen.....	15
Hörsel och dövtagningen	15
Tolkcentralen.....	15
Kommunen	16
Insatser med stöd av LSS	16
Insatser med stöd av socialtjänstlagen.....	18
Familj, barn och ungdom	19
Lagen om färdtjänst (1997:735).....	19
God man och förvaltare	21
Försäkringskassan	22

VAB och tillfällig föräldrapenning	22
Om VAB - när barnet är över 12 år eller allvarligt sjukt	22
Vårdbidrag.....	24
Kontaktdagar	25
Assistansersättning	26
Bilstöd	26
Handikappersättning.....	27
Aktivitetsersättning för förlängd skolgång.....	27
Aktivitetsersättning	28
Utbildning - förskola, skola, särskola.....	29
Förlängd skolbarnsomsorg	31
Övrigt som kan vara bra att veta	32
Intresseföreningar	33
Andra användbara länkar	34

Lagar

Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Hälso- och sjukvårdslagen innehåller grundläggande regler för all hälso- och sjukvård. Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för alla. Hälso- och sjukvårdslagen utgår från att alla har lika värde och ska se till att den enskildes integritet respekteras. Hälso- och sjukvård innebär enligt denna lag att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador.

LSS- Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (1993:387)

Du som har en varaktig funktionsnedsättning kan få stöd och hjälp som underlättar din vardag. De flesta av samhällets stödinsatser måste du själv ansöka om och då gäller det att känna till vad som finns och vad som gäller.

Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS, är en lag som kompletterar andra lagar för att garantera personer med stora funktionsnedsättningar ett bra liv. En ansökan från dig som omfattas av lagen ska i första hand prövas enligt LSS eftersom det oftast är till fördel för dig som söker.

Har du en funktionsnedsättning som inte beror på normalt åldrande och som kräver omfattande stöd i det dagliga livet kan du ha rätt till någon eller några av de tio insatser som finns inom ramen för LSS. Du behöver då tillhöra någon av dessa grupper/personkretsar.

1. Personer med utvecklingsstörning, med autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som inte beror på normalt åldrande omfattas.

Funktionsnedsättningen ska vara stor och orsaka betydande svårigheter, och i och med det ett omfattande behov av stöd eller service.

SoL – Socialtjänstlagen (2001:243)

Socialtjänstlagen är den lag som reglerar socialtjänstens verksamhet i kommunen. Socialtjänstens mål är att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Till socialtjänstens huvuduppgifter hör bland annat att svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. Socialtjänstlagen berör alla som behöver stöd och hjälp från samhället och inte kan få det någon annanstans.

Du som har ett funktionshinder har naturligtvis samma rätt till stöd och hjälp från socialtjänsten som alla andra i samhället.

Landstinget Sörmland – Hälsa & sjukvård

Sjukhus

Sörmland har fyra sjukhus: Mälarsjukhuset i Eskilstuna är det största med flest specialistmottagningar. Nyköpings lasarett och Kullbergssjukhuset ger service främst åt närområdet, men har också verksamheter som riktar sig mot hela länet.

Regionssjukhuset Karsudden bedriver rättspsykiatrisk vård.

Sjukvården är organiserad i kliniker som kan omfatta hela eller delar av länet.

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Kontaktuppgifter till våra sjukhus i länet

Kullbergssjukhuset

Växel: 0150-561 00

Mälarsjukhuset

Växel: 016-10 30 00

Nyköpings lasarett

Växel: 0155-24 50 00

Vårdcentral

Du söker alltid hälsovård och sjukvård på en vårdcentral och du kan/får välja bland alla vårdcentraler i länet.

I Sörmland finns 26 vårdcentraler. Vårdcentralen är basen i sjukvården. Där kan du under lång tid få stöd och hjälp av personal som är specialister på att se till hela patientens hälsa och hennes olika sjukdomar. När du ringer för att beställa en tid kan du även få råd om vård. På vårdcentralen arbetar läkare, sjuksköterskor och annan sjukvårdspersonal.

Kontakt

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Samordnat medicinskt omhändertagande vid avslut på barn och ungdomsteamet

Fem vårdcentraler i Sörmland har ett tilläggsuppdrag för det medicinska omhändertagande för vuxna personer med en funktionsnedsättning och behov av samordning.

Vårdcentralerna som har uppdraget är:

- VC Fristaden Eskilstuna
- VC Familjedoktorerna i Strängnäs
- Vår Vårdcentral i Katrineholm
- VC Stadsfjärden i Nyköping
- Vårdcentralen i Gnesta

Om Ni vill ta del av detta eller önskar mer information ta kontakt med samordnad sjuksköterska Angelica Gustafsson, habiliteringsverksamheten.
Tel: 016- 10 54 84

Barn- och ungdomsmottagningen

Barn- och ungdomsmottagningen tar emot barn och ungdomar i åldern 0-18 år. De finns på tre sjukhus i Sörmland: Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm.

Till barn- och ungdomsmottagningen kommer barn och ungdomar i åldern 0-18 år. Deras uppdrag är att utreda, vårda och behandla barn och ungdomar som är i behov av barnmedicinsk specialistvård. Vid vissa kroniska sjukdomar kan de även ansvara för insatser som behövs till patienter som är äldre.

Barn- och ungdomsmottagningen arbetar i team inom vissa specialområden, så förutom specialistmottagningar inom allmänmedicin har vi teammottagningar för patienter inom allergi, diabetes, endokrina sjukdomar, hjärtsjukdomar, mag- och tarmsjukdomar, reumatism och urinvägarnas sjukdomar.

Även habiliteringens läkarmottagningar och ortopedmottagning sker på barn- och ungdomsmottagningen.

Kontakt

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken i Sörmland (BUP)

BUP tar emot barn och ungdomar i åldern 0-17 år. De finns på tre orter i Sörmland: Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm.

Deras uppdrag är att erbjuda specialiserad psykiatrisk behandling till barn och unga. Till dem kommer barn och ungdomar med olika svårigheter, det kan handla om att känna sig nedstämd, ha mycket ångest/oro eller att barnet eller ungdomen skadar sig själv. En del barn och unga kan ha stora svårigheter att koncentrera sig eller ha svårt fungera tillsammans med andra i förskolan, skolan eller i familjen. Om barnet, ungdomen eller familjen varit med om något skrämmande som påverkar dem så mycket att de har svårt att klara av vardagen, är de välkomna hit till BUP.

BUP möter er på deras mottagning för att bedöma på vilket sätt de bäst kan hjälpa er.

Kontakt, rådgivning och akuta ärenden

På vardagar handläggs akuta ärenden på BUP av deras kris- och konsultationsteam på respektive ort. Kvälls- och nattetid och under helger handläggs akuta ärenden av vuxenpsykiatriska klinikerna i länet.

Rådgivning och nyanmälan av ärenden handläggs dagtid på de olika mottagningarna.

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningar finns till just för unga tjejer och killar. Man kan gå dit från att man är 13 år och det är gratis och personalen har tystnadsplikt. Till en ungdomsmottagning kan man gå för att få svar på frågor och hjälp med många saker som rör hur det är att vara ung, om man har frågor om sex, samlevnad, preventivmedel eller sexuellt överförbara sjukdomar.

Nu finns ungdomsmottagningen också på Facebook och på landstingets gemensamma **webbplats:** www.landstingetsormland.se

Högekostnadsskydd

Finns för barn vad gäller:

- Sjukresor
- Läkemedel

Har du frågor om avgifter? Kontakta den aktuella mottagningen så hjälper de dig.
www.landstingetsormland.se

Hjälpmedelscentralen

Hjälpmedel till personer med funktionshinder ingår som en del i sjukvårdshuvudmännens hälso- och sjukvårdsansvar. Landstinget och kommunen skall enligt Hälso- och sjukvårdslagen erbjuda hjälpmedel till dig som är funktionshindrad, så att du kan fungera i din bostad, i din närmiljö och delta i samhällslivet i övrigt.

Inom kommunen och landsting finns ett antal yrkesgrupper som i mötet med dig som har funktionshinder utreder behovet av hjälpmedel som en tänkbar insats.

Kontakt Hjälpmedelscentralen

Växel: 0771-405 406

Telefontider: mån-fre 08:00-12:00, 13:00-16.00

Öppettider kundtjänst: mån -fre. 08:00-17:00, Tors 08:00-18:00

Hämtning och lämning av hjälpmedel: mån-fre 07:00-17.00

Besöksadress: Fraktgatan 5 **Postadress:** Fraktgatan 5, 633 46 Eskilstuna

Webbplats: www.landstingetsormland.se

Kostnadsfria blöjor

Barn som har fyllt 4 år.

Kontakta sjuksköterska på habiliteringen eller din distriktssjuksköterska för vidare information.

Bidrag till glasögon

För att få bidrag ska du vara folkbokförd i Södermanlands län.

Det krävs intyg eller recept från Ögonkliniken i Sörmland eller en ögonläkare som har vårdavtal med Landstinget Sörmland eller etableringsrätt.

Du kan få bidrag till glasögon och när det gäller **barn 0 till och med 7 år.**

Från 8 år och uppåt kan du få bidrag för glasögon eller kontaktlinser om du har:

- Översynthet/långsynthet
- Närsynthet (grav myopi)
- Brytningsfel (grav astigmatism)
- Vid skelning eller dubbelseende kan du få bidrag till Prismaglasögon.

Det finns särskilda bestämmelser för att få bidrag.

Information om detta och hur man ansöker om bidrag kan ges av Ögonmottagningen eller på www.landstingetsormland.se

Sjuk- och behandlingsresor

Den som av medicinska, psykiska eller fysiska skäl inte kan resa med allmänna kommunikationer har rätt att resa med sjukresetaxi, sjukreselinje eller specialfordon. Det krävs sjukreseintyg från vårdgivare.

Resor inom länet med egen bil eller allmänna kommunikationer ersätts inte.

Den som har färdtjänst får åka sjukresa till närmaste vårdcentral, sjukhus eller tandläkare inom landstinget Sörmland utan sjukreseintyg från vårdgivare.

En del av resekostnaden betalar du själv. Högkostnadsskyddet för sjukresa räknas från första resdagen och gäller under en 12-månadersperiod. Du anmäler själv till sjukreseenheten när du nått upp till beloppet för högkostnadsskydd.

Landstinget Sörmland ersätter sjukresor för vård i annat landsting, under förutsättning att det finns en giltig specialistvårdsremiss.

Information och kontakt

Mer information om sjuk- och behandlingsresor kan du få av Sjukreseenheten

Telefon: 0155-24 73 57.

Telefontid: Vardagar klockan 09.30 - 11.30 och 13.00 - 14.30.

www.landstingetssormland.se

Patientnämnden

Har du varit med om något i vården som gjort dig ledsen, arg, besviken eller upprörd? Vänd dig till patientnämndens kansli! Hos oss kan du framföra dina synpunkter/klagomål eller bara rådgöra med en utredningssekreterare. Du vänder dig kostnadsfritt till oss med både stora och små frågor som rör den offentligt finansierade vården. Vi har tystnadsplikt.

Kontakt

Patientnämndens kansli har telefon 0155-245000.

www.landstingetssormland.se

Sjukvårdsrådgivning

Vid olyckor eller livsfara, ring 112. För råd om vård, ring 1177.

Om du är orolig för din egen eller någon annans hälsa är det ofta bäst att börja med att ringa sjukvårdsrådgivningen. Hos 1177 Vårdguiden får du tala med en erfaren sjuksköterska. Hen kan både ge råd om egenvård och råd om när du bör uppsöka sjukvården. Sjuksköterskan kan också rekommendera vart du bör vända dig inom sjukvården.

För dig som använder texttelefon (hörselskada, döv eller talhandikapp) ring 0771-11 77 99.

www.1177.se

Landstingskatalog

Landstingskatalogen innehåller telefonnummer till länets vårdcentraler och sjukhus och innehåller även en del praktisk information som till exempel hur du gör om du vill byta vårdcentral. Den informerar också om vilka rättigheter du har som patient.

Saknar du katalog eller behöver fler kan du hämta en på närmaste vårdcentral eller sjukhus. Eller så kan du beställa den via landstingets webbplats.

www.landstingetssormland.se

Habiliteringsverksamheten i Sörmland

Habiliteringsverksamhetens barn- och ungdomsteam

Habiliteringsverksamheten är till för barn, ungdomar och vuxna som har vissa bestående funktionsnedsättningar.

Funktionsnedsättningarna kan vara exempel: autismspektrumtillstånd, hjärnskada, rörelsehinder och utvecklingsstörning

Målet med habilitering och rehabilitering är att öka förutsättningarna för delaktighet, självständighet och ett aktivt liv. Hos oss arbetar olika yrkesgrupper tillsammans i team för att ge utvecklande, stödjande och kompenserande insatser. Familj, anhörig och andra viktiga personer i din omgivning kan också få stöd från oss.

När du kommer hit första gången får du information om habiliteringsverksamheten. Vi vill också veta mer om dig och dina önskemål. När vi vet vilka dina behov är gör vi tillsammans en plan för insatser och uppföljning.

Dina behov styr vilket stöd du kan få. Tillsammans bestämmer vi vilka mål insatserna ska ha och hur din habilitering ska se ut, en så kallad habiliteringsplan.

Kontakt

Annan landstingsverksamhet eller din kommun kan skicka remiss till oss. Du kan själv kontakta oss och göra en egen vårdbegäran. Habiliteringsverksamheten är organiserad i länsdelar, ta kontakt med den länsdel du tillhör.

Habiliteringsmottagningen Eskilstuna:

Telefon: 016-10 32 59

Besöksadress: Odlarvägen 3B (Näckrosen)

Postadress: 631 88 Eskilstuna

Habiliteringsmottagningen Nyköping:

Telefon: 0155-24 72 35

Telefontider: mån-tors 08:00-15:30, fre 08:00-12:00

Besöksadress: Visornas väg 3

Postadress: 611 85 Nyköping

Habiliteringsmottagningen Katrineholm:

Telefon: 0150-566 32

Besöksadress: Kullbergsska sjukhuset, ingång B plan 1

Postadress: Box 110, 641 22 Katrineholm

Synmottagningen

Synmottagningen sysslar med habilitering och rehabilitering av personer som har nedsatt syn eller är blinda. Det kan vara barn såväl som äldre. Stödet utformas efter den enskildes behov.

Kontakt

Assistent: 016-10 41 88

Telefontider: mån-fre 09:00-11:30

Besöksadress: Fraktgatan 5

Postadress: Fraktgatan 5, 633 46 Eskilstuna

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Hörsel och döv-mottagningen

Kommunikation är livsviktigt – det sociala livet består till stor del av kommunikation. Kommunikationen ligger till grund för våra relationer och är en av förutsättningarna för att vi utvecklas som människor.

Hörsel och döv-mottagningen består av ett barn och ungdomsteam samt ett vuxenteam. Barnteamet erbjuder habiliteringsinsatser till barn och unga med hörselnedsättning/dövhet

Personer som kan få stöd av hörsel och döv-mottagningen kan vara de som har exempelvis: tinnitus, ménières sjukdom och ljudkänslighet. Stödet utformas efter den enskildes behov.

Kontakt

Assistent: 016-10 30 17

Telefontider: mån-tor 09:00-11:00

Besöksadress: Fraktgatan 5

Postadress: Fraktgatan 5, 633 46 Eskilstuna

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Tolkcentralen

Tolkcentralen möjliggör kommunikation mellan döva, hörselskadade, dövblinda och hörande. Tolkcentralen är placerad i Eskilstuna men utför uppdrag i hela Sörmland. Tolk-tjänsten är kostnadsfri för den enskilde. Både döva och hörande har rätt att beställa tolk i alla situationer där de själva önskar t ex vid läkarbesök, arbetsplatsträffar och fritidsaktiviteter. Även korta uppdrag tolkas.

Kontakt

Tolksamordnare: 016-10 30 70

Telefontider: mån-fre 09:00-12:00 och mån-fre 13:00-15:00

Öppettider: mån-fre 08:00-17:00

Besöksadress: Fraktgatan 5

Postadress: Fraktgatan 5, 633 46 Eskilstuna

Gemensam webbplats: www.landstingetsormland.se

Kommunen

Den som har en funktionsnedsättning har rätt att ansöka om och få stöd och service för att kunna leva som andra och aktivt ta del av samhället. För att komma i kontakt med eller ansöka om insatser ta kontakt med din kommuns vård och omsorgshandläggare/biståndshandläggare/LSS handläggare.

De kan nås via din kommuns växel eller via kommunens webbplats.

Insatser med stöd av LSS

För att beviljas stöd måste du tillhöra någon av följande grupper/personkretsar

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med betydande och begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på normalt åldrande och som gör att personen därmed har omfattande behov av stöd och service för att klara av sin dagliga livsföring

En fastställd diagnos innebär inte att du automatiskt är berättigad till en viss insats. För varje insats du söker görs en individuell prövning av just det behovet.

De tio insatser som finns inom ramen för LSS

Du som tillhör någon av personkrets 1-3 som beskrivs ovan, kan ansöka om följande insatser hos kommunen med undantag av punkt 1, där du vänder dig till landstinget.

1. Rådgivning och annat personligt stöd (sökts hos landstinget)
2. Personlig assistans (kan även sökas hos Försäkringskassan)
3. Ledsagarservice
4. Kontaktperson
5. Avlösarservice
6. Korttidsvistelse
7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år
8. Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar
9. Bostad med särskild service för vuxna
10. Daglig verksamhet

Beskrivning av insatserna hos kommunen

Rådgivning och annat personligt stöd

Omfattar rådgivning och personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder. Ges av Landstinget.

Personlig assistans

Personlig assistans är till för dig som har stora, varaktiga funktionsnedsättningar, är under 65 år och har behov av omfattande stöd för att klara din vardag. Det kan till exempel handla om att få hjälp med din personliga hygien, måltider, att klä av och på dig och att kommunicera med andra, det vill säga grundläggande behov. Personlig assistans ska vara ett personligt stöd som ska göra det möjligt att leva ett självständigt liv.

Ledsagarservice

Ledsagarservice är till för personer med funktionsnedsättning. Ledsagaren har som uppgift att följa med till olika kulturarrangemang och specifika fritidsaktiviteter. Med hjälp av ledsagaren kan du få stöd i att skapa en fritid som utvecklar dig. En ledsagare är anställd av kommunen och kan hjälpa dig under några timmar per vecka eller månad.

Kontaktperson

En kontaktperson är en medmänniska eller ”professionell” kompis som kan uppmuntra till sociala kontakter och följa med på aktiviteter. Kontaktpersonen träffar du vid enstaka tillfällen till exempel två till fyra gånger i månaden. Vad du gör tillsammans med din kontaktperson beror på vad ni tillsammans kommer fram till, vad ni har för intressen och önskemål. Det kan vara att åka på utflykt, gå på bio, teater eller besöka en restaurang. Kanske är ni intresserade av sport och går på hockey eller ser favoritlaget spela fotboll. Ibland väljer ni kanske att träffas hemma hos varandra för att ta en kopp kaffe och bara prata en stund.

Avlösarservice i hemmet

En anhörig kan få möjlighet till avlösning i hemmet, för att kunna handla, träna eller göra andra saker. Avlösarservice kan ges både som en planerad, regelbunden insats eller för oförutsedda situationer, alla tider på dygnet.

Korttidsvistelse

Korttidsvistelse är en möjlighet att byta miljö samtidigt som anhöriga får tillfälle till avkoppling. Korttidsvistelse kan vara att bo någon eller några dagar på korttidshem (”korttids”), i en annan familj eller vara på läger.

Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år

Korttidstillsyn är en fritidsverksamhet (förlängd skolbarnomsorg) som är till för ungdomar mellan 13-21 år. På korttidstillsynen är man före och efter skolan när föräldrarna arbetar och även under hela dagarna vid skollov.

Bostad med särskild service för vuxna

Bostad med särskild service kan vara gruppboende eller serviceboende. I en gruppboende har du din egen lägenhet. I samma hus finns gemensamt kök och vardagsrum. Du som bor på gruppboende får det stöd du behöver från personalen dygnet runt. En serviceboende är ett mellanting mellan ett helt självständigt boende och ett boende med stöd från personal dygnet runt. Dina behov avgör vilket stöd du kan få.

Daglig verksamhet och sysselsättning

Daglig verksamhet och sysselsättning är två olika insatser och innebär aktiviteter under arbetsliknande former för dig som är 18 år eller äldre och har en funktionsnedsättning. Du får en meningsfull sysselsättning under dagtid, anpassad efter dina behov. Kan vara i grupp eller genom individuella placeringar på företag.

Inflytande och medbestämmande

Du ska bara få insatser när du själv begär det och då ha inflytande och medbestämmande över hur de utförs. Kommunerna ska samverka med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Individuell plan

Du som beviljats någon eller några av de tio insatserna har också rätt att begära att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas tillsammans med dig. Planen ska utgå från dina egna önskemål och kan omfatta flera insatser.

Du som inte tillhör lagen om stöd och service – LSS, kan få hjälp och stöd enligt Socialtjänstlagen, SoL.

Insatser med stöd av socialtjänstlagen

Vissa delar av socialtjänstlagen riktar sig särskilt till dig som har ett funktionshinder och dina anhöriga och ger er möjlighet till extra stöd och hjälp från samhället.

Insatser som särskilt riktar sig till dig med funktionshinder kan exempelvis vara

Anhörigstöd

När du behöver det och på dina villkor. Det kan vara både meningsfullt och krävande att vårda en närstående som är i behov av omsorg med anledning av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning. Hur ska man orka och räcka till? Möjligheter till stöd och avlösning samt hjälp med det praktiska kan vara avgörande, liksom att få träffa andra i samma situation. En stund för sig själv eller bara prata med någon som förstår hur man har det. Anhörigkonsulenter som arbetar där har specialkompetens inom anhörigområdet och har en bred kompetens.

Bostadsanpassning

För att anpassa bostaden efter era behov, kan bostadsanpassning sökas hos kommunen. Till ansökan bifogas intyg från arbetsterapeut. Anpassningen kan gälla både ny- och ombyggnad. Bidraget ska beviljas innan bostadsanpassningen påbörjas.

Kontaktperson

En kontaktperson är en medmänniska som kan uppmuntra till sociala kontakter och följa med på aktiviteter. Vad du gör tillsammans med din kontaktperson beror på vad ni tillsammans kommer fram till. Kontaktperson enligt socialtjänstlagen ansöker du hos kommunen

Kontakt och ansökan: Se din hemkommuns hemsida eller ta kontakt genom den kommunala växeln.

Familj, barn och ungdom

Socialtjänstens barn-, ungdoms- och familjeverksamheter/arbete som finns i kommunen arbete bygger främst på frivilliga stöd- och biståndsinsatser enligt Socialtjänstlagen samhället.

För mer information om vad just din kommun kan ge för stöd och hur du kan få kontakt: Se din hemkommuns hemsida eller ta kontakt genom den kommunala växeln.

Lagen om färdtjänst (1997:735)

Du som har en funktionsnedsättning som gör att du har svårt att åka kollektivt kan ansöka om färdtjänst, riksfärdtjänst, parkeringstillstånd eller ledsagarservice. Dessa insatser är till för att underlätta resor, transporter och ett aktivt fritidsliv.

Det finns också möjlighet att ta med dig en medresenär eller kanske ditt husdjur behöver följa med? Om du har behov av hjälp under din färdtjänstresa kan du ansöka om att få ta med en ledsagare.

Du som har rörelsehinder, som gör att du inte utan betydande svårighet kan förflytta dig till fots, kan ansöka om parkeringstillstånd.

Färdtjänst

Färdtjänst är ett komplement till kollektivtrafiken för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Färdtjänstresa kan ske med personbil eller specialfordon. Specialfordon är i första hand till för rullstolsburna och de som av andra skäl inte kan åka med personbil. Kommunens handläggare ska bevilja färdtjänst till den som på grund av funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationsmedel.

Kontakt och ansökan

Ansökan om färdtjänst görs i den kommun där du är folkbokförd.

För mer information, kontakta respektive kommuns färdtjänsthandläggare.

Parkeringstillstånd

En person med ett varaktigt funktionshinder, som medför betydande svårigheter att förflytta sig till och från ett fordon inom rimligt gångavstånd från en parkeringsplats, kan beviljas parkeringstillstånd. Parkeringstillstånd innebär tillstånd att få parkera på handikappmärkta parkeringsplatser.

Ansökan och kontakt

Ansökan om parkeringstillstånd görs i den kommun där du är folkbokförd.
För mer information, kontakta respektive kommuns handläggare för parkeringstillstånd.
Habiliteringsverksamheten i Sörmland

God man och förvaltare

Många människor har svårt att klara sig själva och behöver därför en annan människas stöd och hjälp, t ex av en god man eller förvaltare. Det kan bland annat vara personer med utvecklingsstörning, psykisk störning, gamla, sjuka, personer med demenssjukdom, minderåriga barn och flyktingbarn.

Uppdraget som god man och förvaltare kan omfatta tre huvudområden:

- att bevaka en persons rätt
- att förvalta egendom
- att sörja för god personlig omvårdnad

Att vara förvaltare innebär därutöver att man är ställföreträdare för en person och inte bara ombud. Förvaltarskap är ett större ingrepp i en persons liv. Tingsrätten beslutar om förordnande av god man/förvaltare efter överförmyndarens hörande.

Vem kan ansöka om god man/förvaltare?

- Huvudmannen själv
- Hans eller hennes make/maka eller sambo
- Närmaste släktingar
- Överförmyndarnämnden

En ansökan om god man bör åtföljas av

- ett personbevis
- ett intyg av kurator, biståndshandläggare, läkare eller liknande som bekräftar att det föreligger behov av god man/förvaltare
- förslag på person som är villig att bli god man (om det finns eget förslag)
- av handlingarna ska det klart framgå om huvudmannen är i behov av ett fullständigt eller ett begränsat godmanskap

Mer information och kontakt: Överförmyndarkontoret i din kommun

Försäkringskassan

Om socialförsäkringen

Socialförsäkringen är en viktig del av det svenska trygghetssystemet.

Den svenska socialförsäkringen gäller i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Den ger ekonomiskt skydd för familjer och barn, för personer med funktionsnedsättning, samt vid sjukdom, arbetsskada och ålderdom.

Fördjupad information och ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

VAB och tillfällig föräldrapenning

Vård av barn (VAB) är när du stannar hemma från jobbet eller avstår från att söka arbete för att ta hand om ett sjukt barn. Ersättningen du får när du vabbar kallas tillfällig föräldrapenning.

Du kan få ersättning för VAB om

- barnet är mellan 8 månader (240 dagar) och 12 år. Det finns tillfällen när du har rätt till ersättning även om barnet är äldre, yngre eller omfattas av LSS.
- VAB när barnet är yngre än 8 månader, äldre än 12 år eller omfattas av LSS (se nästa rubrik).
- du stannar hemma från jobbet eller avstår från att söka arbete för att ta hand om ett sjukt barn eller följer med till läkare, barnvårdscentral, tandläkare eller barn- och ungdomspsykiatri
- du går miste om inkomst som är sjukpenninggrundande (SGI)
- du är försäkrad i Sverige. Det är du om du bor och arbetar här. Det finns några undantag från regeln, se försäkringskassans hemsida

För barn upp till 12 år kan föräldrarna gemensamt få ersättning för VAB max 120 dagar per barn och år. För de sista 60 dagarna kan du bara få ersättning för VAB om barnet är sjukt och inte om barnets ordinarie vårdare är sjuk.

Om VAB - när barnet är över 12 år eller allvarligt sjukt

VAB och tillfällig föräldrapenning när barnet är över 12 år eller allvarligt sjukt.

Om du har barn under 8 månader

Du kan få ersättning för VAB för barn under 8 månader om

- barnet ligger på sjukhus
- barnet har en stadigvarande plats i barnomsorg och du behöver stanna hemma från ditt arbete för att vårda barnet

Du kan inte vabba för barn under 8 månader om den förälder som är hemma med barnet blir så sjuk att han eller hon inte kan ta hand om barnet. Däremot kan du då istället ta ut vanlig föräldrapenning.

Om du har barn mellan 12 och 16 år

Du kan få ersättning för VAB för barn mellan 12 och 16 år om barnet behöver mer hjälp än vanligt i den åldern. Till exempel om

- du behöver följa med barnet på läkarbesök
- ett annars friskt barn blir svårt sjukt och inte klarar sig själv
- grundsjukdomen förvärras hos ett barn med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning
- barn med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning blir akut sjukt i en annan sjukdom

Har ditt barn en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning kan du kontakta oss så beslutar vi i förväg om du kan få ersättning för VAB.

Får du vårdbidrag kan du inte få ersättning för VAB för samma vård.

Läkarintyg

Om du vabbar för att vara med på ett läkarbesök så räcker det att läkaren skriver på ditt läkarkvitto att det var nödvändigt att du följde med.

Om du vabbar för att vara hemma med sjukt barn behöver du ett läkarutlåtande om barnets tillstånd

Om du har barn mellan 16 och 21 år som omfattas av LSS

Du kan få ersättning för VAB för barn mellan 16 och 21 år om

- barnet omfattas av lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade
- grundsjukdomen förvärras
- barnet blir akut sjukt i en annan sjukdom

Du kan **inte** få ersättning för VAB om

- du redan får vårdbidrag för det behovet av tillsyn och vård
- barnets ordinarie vårdare är sjuk eller smittad

Anmäl och ansök

Anmäl VAB den första dagen du stannar hemma. När barnet är friskt och du är tillbaka på jobbet, eller börja söka jobb igen, ska du ansöka om ersättning för de dagar du vabbat.

Läs på www.forsakringskassan.se för vägledning hur detta går till.

Vårdbidrag

Vårdbidrag är ett stöd för föräldrar som behöver vårda ett barn med funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom.

Du kan få vårdbidrag om

- du vårdar ett barn med funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom
- barnet behöver mer tillsyn och vård än ett barn utan funktionshinder och kommer behöva det i minst sex månader
- du är försäkrad i Sverige. Det är du om du bor eller arbetar här. (Det finns några undantag från den regeln, se försäkringskassans hemsida)

Du kan få vårdbidrag från att barnet är nyfött till och med juni det år som barnet fyller 19 år.

Särskild vård och tillsyn

Vård kan vara både direkta vårdinsatser som du gör för ditt barn, men också annan hjälp som till exempel hjälp med

- särskild träning
- att upprätthålla rutiner och struktur
- att aktivera och motivera ditt barn

Det som räknas som tillsyn är att ditt barn kan behöva tillsyn på grund av att det annars kan rymma, hitta på farliga saker, råka ut för eller orsaka olyckor med mera. Tillsynen behöver inte bara vara att du aktivt behöver avstyra situationer som är farliga för barnet utan det kan också vara så att du exempelvis behöver finnas tillgänglig i fall något händer när barnet är i skolan.

Ansökan

Be ditt barns läkare om ett läkarutlåtande som beskriver funktionsnedsättningen eller sjukdomen.

Fyll i blanketten/ansökan (finns på försäkringskassans hemsida) och skicka in den tillsammans med läkarutlåtandet.

Ansöker du om ersättning för merkostnader ska du beskriva vilka de kostnaderna är. Det kan vara svårt att veta och beskriva hur mycket arbete du lägger ner på att vårda ditt barn och att räkna ut vilka merkostnader du har. Fyll i blanketten så gott du kan och skicka den till försäkringskassan. Din personliga handläggare kommer att ta kontakt med dig för ett samtal där ni går igenom din ansökan.

Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

Kontaktdagar

Kontaktdagar finns för dig som har ett barn som omfattas av LSS. Dagarna finns för att du som förälder ska få ökad kunskap om hur du kan stötta ditt barn. Du kan få ersättning för 10 kontaktdagar per barn och år.

Du kan få ersättning för kontaktdagar om du

- har barn upp till 16 år som omfattas av LSS
- har en sjukpenninggrundande inkomst (SGI)
- är försäkrad i Sverige. Det är du om du bor och arbetar här (Det finns några undantag från den regeln)

Kontaktdagar kan också användas av

- den som bor tillsammans med en förälder
- familjehemsförälder
- den eller de som tar emot ett barn i syfte att adoptera det
- någon annan person som har den rättsliga vårdnaden om barnet

När kan jag få ersättning för kontaktdagar?

Du kan ta kontaktdagar när du ska

- delta i föräldrautbildning (till exempel kurser som anordnas av någon handikapporganisation)
- besöka barnets förskola eller skola
- medverka i någon aktivitet som anordnas av skolan

Barnet behöver inte vara med vid till exempel skolbesök eller kurser för att du ska få ersättning.

Båda föräldrarna kan få ersättning för samma barn och tid.

Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

Assistansersättning

Assistansersättning är pengar som barn med funktionsnedsättning kan få för att anlita personliga assistenter.

Ett barn kan få assistansersättning om hon eller han uppfyller följande villkor:

- Om barnet omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Barnet omfattas av LSS om han eller hon har en utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd eller andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed har ett omfattande behov av stöd eller service.
- Om barnet har en funktionsnedsättning som innebär stora svårigheter i barnets dagliga liv.
- Om barnet behöver hjälp mer än 20 timmar i veckan med att till exempel tvätta sig, klä på sig, kommunicera, äta eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om barnet.
- Om barnet är försäkrat i Sverige. Bor barnet i Sverige så är barnet försäkrat här.

Ansöka

Kontakta barnets läkare för att få ett medicinskt underlag om barnets funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning. Är ni två vårdnadshavare ska båda skriva under ansökan som finns på försäkringskassans hemsida

Ring kundcenter om du vill ha hjälp att fylla i din ansökan. Eftersom vi alltid erbjuder ett personligt möte så gör det inget om din ansökan är kortfattad eller om någonting saknas. Skicka blanketten och det medicinska underlaget till Försäkringskassan.

Har du ansökt om personlig assistans hos kommunen så skickar de ibland in en anmälan till Försäkringskassan. Den gäller då som ansökan och du behöver inte göra någonting.

Bilstöd

Bilstöd är pengar du kan få om ditt barn har väldigt svårt att förflytta sig på grund av en funktionsnedsättning. Det gäller både barnets svårigheter att förflytta sig på egen hand och att åka buss, tåg eller annan kollektivtrafik tillsammans med dig.

Bilstöd finns för att du ska kunna köpa eller anpassa en bil efter barnets behov.

Du kan få bilstöd om

1. du har barn med funktionsnedsättning som gör det väldigt svårt för barnet att förflytta sig
2. barnets svårigheter att förflytta sig beräknas vara kvar i minst 9 år
3. du behöver bil för att kunna förflytta dig tillsammans med barnet
4. du är den som ska köra bilen
5. du och barnet bor tillsammans
6. du är försäkrad i Sverige. Det är du om du bor och arbetar här

Det finns några undantag från regeln, se försäkringskassans hemsida.

Ansöka

Be om ett läkarutlåtande från barnets läkare som beskriver

- Ditt barns svårigheter att förflytta sig
- Hur länge barnets svårigheter beräknas vara kvar.

Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se Skicka in blanketten tillsammans med läkarutlåtandet. En handläggare kontaktar dig inom en vecka från att din ansökan har kommit in.

Handikappersättning

Om du behöver extra hjälp på grund av en sjukdom eller funktionsnedsättning kan du få handikappersättning. Det gäller om du behöver mycket hjälp i din vardag eller hjälp för att kunna arbeta eller studera. Du måste behöva hjälpen under minst ett år. Du kan också få handikappersättning om du har merkostnader på grund av din sjukdom eller funktionsnedsättning.

Du kan få handikappersättning från och med juli månad det år du fyller 19 år.

Ansökan

Med ansökan ska du bifoga ett läkarutlåtande om sjukdomen eller funktionsnedsättningen. Söker du ersättning för merkostnader ska du beskriva vilka de kostnaderna är. Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

Aktivitetsersättning för förlängd skolgång

Om du måste förlänga din skolgång på grund av en funktionsnedsättning kan du få aktivitetsersättning under den tid som skolgången varar. Det gäller studier på grund- och gymnasieskolenivå. Försäkringskassan kan i vissa fall begära ett intyg från skolan eller ett läkarutlåtande som visar att din förlängda skolgång beror på funktionsnedsättningen.

Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning är en ersättning för dig som är ung och troligen inte kommer att kunna arbeta heltid på minst ett år på grund av en sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Beroende på hur mycket din arbetsförmåga är nedsatt kan du få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels aktivitetsersättning.

Ett beslut om aktivitetsersättning kan gälla i längst tre år. Sedan prövas ditt ärende på nytt. För att få aktivitetsersättning ska du vara 19–29 år. Din arbetsförmåga ska vara nedsatt med minst en fjärdedel i alla arbeten på hela arbetsmarknaden. Där ingår även arbeten som anordnas för personer med funktionsnedsättning, till exempel anställningar med lönebidrag.

Ansökningsblanketter kan hämtas på www.forsakringskassan.se

Du kan själv ansöka om aktivitetsersättning, eller så kan försäkringskassan besluta att byta ut din sjukpenning mot aktivitetsersättning.

Utbildning - förskola, skola, särskola

Ansvaret och styrningen

Skollagen anger vilka ramar som gäller för all skolverksamhet. Där finns de övergripande målen och riktlinjerna för skolan. Läroplanerna ska tillsammans med skollagen styra verksamheten i skolan. I ämnes- och kursplanerna står vilket syfte och mål undervisningen i varje ämne ska ha. Kursplanerna talar inte om hur undervisningen ska läggas upp eller vilka arbetsätt som ska användas. Däremot talar kursplanerna om vilka kunskapskvalitéer som ska utvecklas hos eleverna.

Varje skola och förskola ska ha en rektor/förskolechef som ansvarar för ledning och samordning av det pedagogiska arbetet på skolan eller förskolan. Det ska vara tydligt för elever, barn och personal vem som har ansvaret. En skolenhet/förskolenhet kan bara ha en rektor/förskolechef

www.skolverket.se

Förskola/skola

I barnomsorgens och skolans ansvar för barn/ungdomar med funktionsnedsättningar ingår att ge det stöd som krävs för att barnet/ungdomen ska kunna tillgodogöra sig verksamhetens innehåll. Den aktuella verksamheten avgör hur stödet ska utformas och ges till barnet/ungdomen. Stödet kan till exempel vara en resursperson i gruppen eller till det enskilda barnet. Speciella regler kan gälla för val av förskola, förtur i kön eller möjlighet till utökad tid på förskolan. För närmare besked och hjälp med placering, kontakta ansvarig tjänsteman i din kommun.

Skola

Vid skolplacering och i utbildning ska hänsyn tas till elev i behov av särskilt stöd. Alla elever har rätt till det stöd som krävs för att utvecklas utifrån sina speciella förutsättningar. Olika insatser kan behövas såsom anpassning av lokaler, speciella läromedel m.m. Det kan också vara fråga om insatser från t.ex. specialpedagog eller annan resursperson, för att skolan på bästa sätt ska kunna tillmötesgå elevens behov.

Skolans rektor har ansvar för att undervisningen utformas så att eleven får det särskilda stöd och hjälp som behövs. Rektor har också ansvar för resursfördelningen på skolan. Som förälder har du rätt att välja i vilken skola ditt barn ska gå. Det finns dock en del inskränkningar i denna rätt.

För vidare information kontakta rektor på den skola där du vill att ditt barn ska placeras.

Specialskola

Förälder har rätt att i vissa fall välja skola i annan kommun. Om barnet på grund av sitt funktionshinder behöver en speciell undervisningsform och denna inte kan erbjudas i hemkommunen, kan detta bli aktuellt.

För vidare information kontakta ansvarig tjänsteman i din hemkommun.

Grundsärskola/gymnasiesärskola

"Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning ska tas emot i grundsärskolan" ur Skollagen 7 kapitel 5§.

Om det efter noggranna utredningar konstateras att ett barn har rätt till plats i särskolan, kommer föräldrarna att erbjudas en sådan plats för sitt barn. Vilken enhet inom grundsärskolan, som kan bli aktuell för skolplaceringen, beror på vad som är mest lämpligt utefter det enskilda barnets förutsättningar och behov.

Ett beslut om mottagande i grundsärskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Målen är inte lika högt ställda som i grundskolan respektive gymnasieskolan och man har egna kursplaner, som är anpassade för särskolans elever. Särskoleklassen är oftast liten och har tillgång till fler vuxna per elev än andra klasser, vilket ger stora möjligheter till individuell anpassning.

Särskolan omfattar den obligatoriska särskolan, uppdelad i grundsärskola, träningskola och den frivilliga gymnasiesärskolan.

Den obligatoriska särskolan är nioårig med möjlighet till ett tionde skolår. Gymnasiesärskolan är fyraårig.

För vidare information kontakta sårskolesamordnaren eller rektor för särskolan i din hemkommun.

Individuell studieplan för gymnasiesärskolan (www.Skolverket.se)

Varje elev i gymnasiesärskolan ska ha en individuell studieplan. Rektor har ett särskilt ansvar för att skolan tar fram en sådan i dialog med eleven.

Innehåll i den individuella studieplanen

Den individuella studieplanen ska innehålla information om:

- vilken studieväg eleven går på och de val av kurser eller ämnesområden som eleven har gjort,
- om eleven följer ett fullständigt eller utökat program,
- vilka kurser som ingår i elevens fullständiga program och, om eleven följer ett utökat program, vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet,
- om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser som har bytts ut,
- om eleven följer ett reducerat program och i vilken omfattning samt om möjligt vilka kurser som har tagits bort, och
- andra insatser som är bra för elevens kunskapsutveckling och som är menade att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram.

Förlängd skolbarnsomsorg

Förlängd skolbarnsomsorg är en särskild insats enligt LSS § 9:7, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Syftet med insatsen är att erbjuda barn/ungdomar skolbarnsomsorg i anslutning till skoldagen och vid ferier, lov och studiedagar. Verksamheten har som målsättning att ge barn och ungdomar upplevelser av kultur och fritidsaktiviteter för att själva så långt som möjligt kunna disponera sin fritid på ett innehållsrikt och stimulerande sätt. En viktig del är att ungdomarna ska få träffas för att umgås med nya och gamla kamrater. Förlängd skolbarnsomsorg gäller från det man fyller 13 år upp till 21 år.

Verksamheten är kostnadsfri men det finns en fastställd avgift för frukost, lunch och mellanmål.

Den enskilde eller dennes rättslige företrädare ansöker om insatsen hos LSS-handläggare i din kommun

Övrigt som kan vara bra att veta

Lekotek

Drivs i FUB Sörmlands regi. Är till för barn med särskilda behov upp till ca 7 år. Erbjuder kostnadsfri utlåning av leksaker och annat pedagogiskt material för barn i behov av särskilt stöd. www.fub.se

Fonder

Möjlighet finns att ansöka om fondmedel till vissa ändamål. Förteckning över fonder finns i boken ”Fonder och stipendier i Sverige”, som kan läsas på biblioteket. Landstinget i Sörmland och vissa kommuner har egna fonder. Även handikappföreningarna och kyrkan har en del fonder. Svenska kommittén för Rehabiliteringen ger ut en skrift ”Bidragsmöjligheter för handikappade”. Skriften kan beställas på tfn 08-620 18 57 eller fax 08-471 71 35 eller via hemsida: www.svcr.se

Tänk på att för Habiliteringens intyg angående fondansökan tas det ut en avgift.

Försäkringar

Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO) arbetar med att hitta bra försäkringsformer. För medlemmar i HSO:s medlemsförbund, FUB, RBU och Autism- och Aspergerförbundet, finns nu möjlighet att teckna gruppförsäkring ”medlemsbarn”. För mer information kontakta respektive förbund eller HSO. www.hso.se

Konsumenternas försäkringsbyrå

Information och råd kan även fås från ”Konsumenternas försäkringsbyrå”. Det är en rådgivningsbyrå som avgiftsfritt ger vägledning i olika försäkringsärenden. www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Läger/kollovistelser

Läger och koloniverksamhet för personer med funktionsnedsättning anordnas av handikappföreningar/organisationer, scoutkårer, privata verksamheter med flera. Vid behov av personlig assistent eller ledsagare i samband med vistelsen, se under rubrik LSS.

Överklaga beslut

Om du är missnöjd med ett beslut har du i de flesta fall rätt att överklaga. När du får reda på beslutet får du också reda på om det går att överklaga och hur man gör det.

Våld i nära relation

Att vara utsatt för våld påverkar hela din livssituation och innebär också att du är utsatt för brott. Barn som lever i familjer där våld förekommer är brottsoffer som behöver särskilt stöd och skydd. Med våld menar vi varje handling som smärtar, skadar, skrämmer eller kränker och på så sätt får en annan person att göra något mot sin vilja eller bli passiv.

Kontakt

Ring växel i din kommun och berätta att du behöver kontakt med de som arbetar med våld i nära relationer.

Intresseföreningar

Riksförbundet Attention

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Tfn: 08-709 22 60

www.attention-riks.nu

Autism- och Aspergerförbundet

Tfn: 08-702 05 80

www.autism.se

Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar, RBU

Tfn: 08-677 73 02

www.rbu.se

Neuroförbundet

Före detta NHR

Tfn: 08-677 70 10

www.neuroforbundet.se

De handikappades Riksförbund, DHR

Tfn: 08-685 80 00

www.dhr.se

Förbundet Funktionshindrade med Läs- och skrivsvårigheter

Tfn: 08-665 17 00

www.fmls.nu

Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna, FUB

Tfn: 08-508 866 00

www.fub.se

Hjärnkraft

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

Tfn: 08-447 45 30

www.hjarnkraft.nu

Hörselskadades Riksförbund, HRF

Tfn: 08-457 55 00 Text tfn 08-457 55 01

www.hrf.se

Synskadades Riksförbund, SRF

Tfn: 08-39 90 00

www.srf.nu

Andra användbara länkar

Diskrimineringsombudsmannen

www.do.se

Specialpedagogiska skolmyndigheten

www.spsm.se

Hjälpmedelsinstitutet

www.hi.se

Svenska Handikappidrottsförbundet

www.shif.se

BRIS

www.bris.se

Rädda Barnen

www.raddabarnen.se

Handikappupplysningen

www.handikappupplysningen.se

Ågrenska

www.agrenska.se

Riksförbundet Sällsynta diagnoser

www.sallsyntadiagnoser.nu

Socialstyrelsen, små och mindre kända handikappgrupper

www.socialstyrelsen.se/ovanligadiagnoser

Informationscentrum för ovanliga diagnoser

www.sahlgrenska.gu.se/sgc

Patientskadeförsäkringen

www.psr.se

Diskussionsforum på Internet

www.funktionshinder.se

UMO- Ungdomsmottagning på nätet

www.umo.se